

Ολόκληρη η εισηγητική ομιλία του Μπάμπη Συριόπουλου*, μέλους της επιτροπής θεωρίας και της Π.Ε. του ΝΑΡ στην εκδήλωση για τα 70 χρόνια από το Δεκέμβρη του 1944.

Με ποιά μέτωπο θα νικήσει ο λαός;

Θεωρητικές και ιστορικές προσεγγίσεις από το Δεκέμβρη του '44 στο σήμερα

Μία αποτίμηση της γραμμής για τη συγκρότηση λαϊκών μετώπων στο μεσοπόλεμο καθώς και της πείρας από την υλοποίησή της, πρέπει να έχει σαν αφετηρία την ανάγκη μιας κομμουνιστικής μετωπικής πολιτικής γενικά, και την ανάγκη πολιτικών μετώπων ειδικότερα. Θα προσπαθήσουμε να ξεχωρίσουμε μερικούς λόγους.

Α) Οι διαφοροποιήσεις στο εσωτερικό της εργατικής τάξης που πηγάζουν από αντικειμενικά δεδομένα (παλιές-νέες γενιές, δημόσιο-ιδιωτικό, ντόπιοι-μετανάστες, διαφορές εργασιακού καθεστώτος ή ύψους και τρόπου αμοιβής κ.λπ.), από την πολιτικά διαφοροποιημένη τακτική εργοδοτών και κράτους απέναντι σε τμήματα του κόσμου της εργασίας (καρότο σε κάποιους, μαστίγιο σε άλλους).

Β) Η συνύπαρξη και αντιπαράθεση στην κοινωνική και πολιτική συμπεριφορά της τάξης των τάσεων χειραφέτησης και υποταγής. Αυτές οι δύο συνυπάρχουσες και ταυτόχρονα αλληλοσυγκρουόμενες τάσεις εκφράζονται σε όλα τα επίπεδα, και με συνειδητό και με αυθόρμητο τρόπο, και απέναντι στον συγκεκριμένο εργοδότη και απέναντι στο κεφάλαιο γενικά, και στην οικονομία και στους πολιτικούς θεσμούς (σύνταγμα, κοινοβούλιο, έθνος και εθνική ενότητα κ.τ.λ.)

Η μετωπική πρακτική του κόμματος κομμουνιστικής απελευθέρωσης έχει στόχο την υπέρβαση αυτών των διαφορών υπέρ της εργατικής χειραφέτησης, των εργατικών συμφερόντων. Οι ρεφορμιστικές-διαχειριστικές γραμμές αναγνωρίζουν αυτές τις διαφορές, όμως καταλήγουν-στο όνομα πάντα της ενότητας-στην υπόκλιση στους αστικούς κρατικούς θεσμούς και στον συμβιβασμό με την αστική τάξη.

Γ) **Οι δρόμοι ανάπτυξης της επαναστατικής συνείδησης.** Η διαμόρφωση μιας τέτοιας συνείδησης απαιτεί στοιχεία θεωρίας και φιλοσοφίας, ιστορικής προοπτικής, βαθύτερης ανάλυσης της πραγματικότητας. Αυτά τα στοιχεία συνολικής κοσμοθεώρησης δεν γίνονται εύκολα και αυθόρμητα κτήμα των λαϊκών μαζών, αντίθετα αυτές «πείθονται από την πείρα τους». Αφετηρία είναι πάντα η συγκεκριμένη κατάσταση οι αντιθέσεις της και οι συγκρούσεις της. Με βάση αυτή και σε συνδυασμό με την παρέμβαση της κομμουνιστικής πρωτοπορίας «ανεβαίνουν» οι εργατικές συνειδήσεις από το εθνικό στο διεθνές, από το ειδικό στο γενικό, από το τωρινό στο μελλοντικό.

ΟΙ ΤΡΙΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΙΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΜΕΡΗ ΜΙΑΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΜΕΤΩΠΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

Μια κομμουνιστικού τύπου μετωπική πρακτική, συνεπώς, οφείλει **να απαντάει ενιαία και ταυτόχρονα σε τρία αλληλοδιαπλεκόμενα επίπεδα**, με βάση τρία κριτήρια, που πρέπει να υπηρετούνται παράλληλα και σταθερά:

*** Στην ενότητα της εργατικής τάξης στην πάλη, στη σύγκλιση των επιμέρους αγώνων των διάφορων τμημάτων της σε ένα λίγο πολύ ενιαίο αγωνιστικό μέτωπο.**

*** Στη συμμαχία της εργατικής τάξης με τα άλλα καταπιεζόμενα στρώματα.** Η απελευθέρωση της εργατικής τάξης είναι αδιανόητη αν παράλληλα δεν απελευθερωθούν από το ζυγό του κεφαλαίου και τα μη προλεταριακά στρώματα.

*** Στη συνολικού πολιτικού χαρακτήρα συσπείρωση των διάφορων εκφράσεων της τάξης χειραφέτησης,** ολοκληρωμένων και συνειδητών αλλά και ασταθών, πρωτόλειων, αυθόρμητων, ταλαντευόμενων, όχι πλήρως απαλλαγμένων από ρεφορμιστικές επιδράσεις ή επιδράσεις της τάσης διαπραγμάτευσης.

ΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

Πως όμως εκφράζονται πολιτικά σε μια δεδομένη συγκυρία οι όροι κερδοφορίας του κεφαλαίου, οι επιδιώξεις της αστικής τάξης, η αυθόρμητη και συνειδητή πάλη της εργατικής τάξης και των συμμάχων της; Οι δυσκολίες να βγουν στο προσκήνιο αυτές οι αντιθέσεις και η ταξική πάλη με τη μορφή που περιγράφηκαν παραπάνω έχει αναγνωριστεί από νωρίς.

Ο **Μαρξ**, με αφορμή την κατάργηση του γενικού εκλογικού δικαιώματος, στο βιβλίο του «Ταξικοί Αγώνες στη Γαλλία», διαπιστώνει την ανάγκη ενός «γενικού προσχήματος»: *«Το γενικό πρόσχημα ζαλίζει τις μισοεπαναστατικές τάξεις, τις επιτρέπει να αυταπατώνται για τον καθορισμένο χαρακτήρα της επερχόμενης επανάστασης, για τις συνέπειες της δικής τους πράξης. Κάθε επανάσταση έχει ανάγκη από ένα θέμα κατάλληλο για συμπόσια. Το γενικό δικαίωμα ψήφου είναι το συμποσιακό ζήτημα της καινούριας επανάστασης».*

Η ανάγκη ύπαρξης ενός τέτοιου προσχήματος που θα συζητιέται στα καφενεία είναι φανερό για τον Μαρξ. Ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής με τις σύμφυτες σε αυτόν αντιθέσεις, είναι μία αφαίρεση και οι αφαιρέσεις δεν υπάρχουν στην πραγματικότητα αν και είναι απαραίτητες για να την κατανοήσουμε. Όπως δεν υπάρχει ο «Καπιταλισμός» γενικά, δεν υπάρχει η «Κοινωνική Επανάσταση» γενικά. Ο **Λένιν** ειρωνεύεται αυτούς που προσδοκούσαν μια τέτοια επανάσταση: *«Είναι σα να πρόκειται να συνταχθεί από το ένα μέρος ένας στρατός που θα πει «εμείς είμαστε υπέρ του σοσιαλισμού» και από το άλλο, ένας άλλος στρατός που θα πει «εμείς είμαστε υπέρ του ιμπεριαλισμού» κι αυτό φαντάζονται ότι θα είναι κοινωνική επανάσταση...».*

Η κοινωνία αποτελεί πάντα μια αντιφατική ενότητα. Όσο ταξικά διαχωρισμένη, όσο εκμεταλλευτική και καταπιεστική κι αν είναι, έχει πάντα υπονομευμένα, ακυρωμένα στοιχεία συνεργασίας και αλληλεγγύης. Η αμοιβαία αλληλεξάρτηση των ατόμων είναι αυτή που κάνει αναγκαία την εκδήλωση των ταξικών συμφερόντων με τη μορφή του γενικού συμφέροντος. Το ίδιο το κράτος, που αν και δεν είναι ποτέ ουδέτερο αλλά πάντα εκφράζει συγκεκριμένα ταξικά συμφέροντα (στην περίπτωσή μας αστικά), αναγκαστικά δρα στο όνομα του κοινωνικού συνόλου.

Οι επιπτώσεις των νόμων κίνησης του κεφαλαίου εμφανίζονται σαν προκλήσεις, που γύρω από αυτές διχάζεται το σύνολο της κοινωνίας και αφορούν πάντα το κράτος. «Από δω προκύπτει πως όλοι οι αγώνες στο κράτος, ο αγώνας ανάμεσα στη δημοκρατία, την αριστοκρατία, και τη μοναρχία, ο αγώνας για το εκλογικό δικαίωμα, κτλ. κτλ., είναι απλώς οι απατηλές μορφές που κάτω από αυτές διεξάγονται οι πραγματικοί αγώνες των διαφόρων τάξεων ανάμεσά τους».

Όντως, η αύξηση της οργανικής σύνθεσης του κεφαλαίου, η πτωτική τάση του μέσου κέρδους, η υπερσυσσώρευση κεφαλαίων, η αδήριτη ανάγκη επαναφοράς δοκιμασμένων μεθόδων απόσπασης απόλυτης υπεραξίας δεν έγιναν και δεν πρόκειται να γίνουν ποτέ θέματα συζήτησης σε καφενεία, ούτε να γίνουν πρωτοσέλιδα. Τέτοια μπορούν να γίνουν θέματα όπως οι πόλεμοι, οι δικτατορίες, η ανεργία, η φτώχεια, ο

φασισμός κ.τ.λ. Κατ' αναλογία με τον φυσικό κόσμο ελάχιστοι ασχολούνται με την ανεπαίσθητη κίνηση των τεκτονικών πλακών, όλοι όμως συζητάνε για τους σεισμούς και τις ηφαιστειακές εκρήξεις παρόλο που τα δεύτερα είναι ο τρόπος που εκδηλώνεται η πρώτη.

Εδώ ας μας επιτραπεί να «διορθώσουμε» λίγο τον Μαρξ. Το ζήτημα που συμπυκνώνει πολιτικά τις ανάγκες του καπιταλισμού ως τρόπος παραγωγής, καθώς και τους όρους ταξικής κυριαρχίας (συχνά αξεχώριστα), δεν είναι απλά μια «απατηλή μορφή», ένα μασκάρωμα της πραγματικότητας. Αντίθετα, είναι ο συγκεκριμένος τρόπος που εκδηλώνονται όλα τα προηγούμενα καθώς δεν υπάρχει ουσία χωρίς φαινόμενο, όπως έχει ειπωθεί **«η ουσία πρέπει να φαίνεται»**.

Τα θέματα επομένως που στέκονται στον αφρό, συγκαλύπτουν και ταυτόχρονα αποκαλύπτουν αυτό που βρίσκεται στο βάθος. Σύμφωνα με την ορολογία του παραδοσιακού κομμουνιστικού κινήματος, η κυρίαρχη και οι δευτερεύουσες αντιθέσεις προκύπτουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο από τη βασική ή σφραγίζονται απ αυτή. Η τελευταία, η αντίθεση εργασίας-κεφαλαίου ποτέ δεν πρόκειται να βγει γυμνή στο φως παρά δια μέσου των άλλων αντιθέσεων.

ΤΡΕΙΣ ΛΟΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΜΕΤΩΠΑ

Η τοποθέτηση επομένως, ενός κεντρικού πολιτικού ζητήματος γύρω από το οποίο το κόμμα κομμουνιστικής απελευθέρωσης επιδιώκει να συσπειρώσει την εργατική τάξη και τα σύμμαχα λαϊκά στρώματα είναι αναπόφευκτη.

Αυτό το κεντρικό δίλλημα υπερβαίνει την άμεση και καθημερινή ταξική διαπάλη, αφορά σχεδόν πάντα και το κράτος, διχάζει το σύνολο της κοινωνίας και ωθεί κάθε αντιμαχόμενη πλευρά να μιλά στο όνομα του γενικού συμφέροντος. Απέναντι σ' αυτό το δίλλημα υπάρχουν δύο γραμμές, που πρέπει ένα κομμουνιστικό κόμμα και η αριστερά να αποφύγουν.

Η **πρώτη** είναι να θεωρήσει τις συγκεκριμένες πολιτικές και κοινωνικές μορφές που υλοποιούν την αστική στρατηγική σαν επιφανειακές, απατηλές σε τελική ανάλυση αδιαφορώντας για τις άμεσες επιπτώσεις στη ζωή της εργαζόμενης πλειοψηφίας και για το πως αυτή διαμορφώνει συνείδηση. Για παράδειγμα και ο φασισμός και η αστική δημοκρατία είναι μορφές αστικής δικτατορίας, γιατί πρέπει να ασχοληθούμε ειδικά με την αντιφασιστική πάλη; Ή και πριν τα μνημόνια εκμετάλλευση υπήρχε ποιος ο λόγος να προτάσουμε απελευθέρωση από την επιτροπεία της ΕΕ; ή γιατί πρέπει να τίθεται ο στόχος της εθνικής απελευθέρωσης για χώρες υπό ξένη κατοχή; Αυτή η γραμμή αγνοεί τη συγκεκριμένη συγκυρία, αποτυγχάνει να επικοινωνήσει με τους εργαζόμενους που βλέπουν αυτό που έχουν άμεσα μπροστά τους και αδυνατεί να συσπειρώσει τις άλλες εκμεταλλεζόμενες τάξεις γύρω από την εργατική, παρά την επαναστατική λογοκοπία δεν μπορεί να δημιουργήσει επαναστατικά γεγονότα.

Η **δεύτερη γραμμή** στέκεται στις μορφές που παίρνει η αστική πολιτική, στις αντιθέσεις που βρίσκονται στην επιφάνεια, τις διαχωρίζει από τους νόμους κίνησης του κεφαλαίου. Αυτή η **λογική που κυριάρχησε στο κομμουνιστικό κίνημα και κυριαρχεί και σήμερα στην Αριστερά, προτάσσει τη δημιουργία μετώπων γύρω από μια «κυρίαρχη αντίθεση» αποκλειστικά, μετώπων που αντιτίθενται σε ακραίες μορφές καταπίεσης** και εκμετάλλευσης και μόνο, προσπαθώντας να επικοινωνήσει με τις πλατιές μάζες που είναι πιο πιθανό να αντιταχθούν σ' αυτές παρά να αντιπαρατεθούν με την καπιταλιστική εκμετάλλευση γενικά. Προωθεί την κοινωνική συμμαχία της εργατικής τάξης με τα φτωχά μεσαία στρώματα αλλά όχι κάτω από την ηγεμονία της εργατικής χειραφέτησης, γιατί η τελευταία «διχάζει» αντί να ενώνει. Ο άμεσος στόχος διαχωρίζεται και χρονικά και στη ζύμωση στις λαϊκές μάζες και στη συγκρότηση κοινωνικών συμμαχιών και πολιτικών μετώπων, π.χ. τώρα πολεμάμε το φασισμό μετά θα δούμε τι θα γίνει με την αστική εξουσία, πρώτα θα αποκρούσουμε το νεοφιλελευθερισμό και μετά θα δούμε τι θα γίνει με τον καπιταλισμό, πρώτα θα διώξουμε τους Γερμανούς και μετά θα συζητήσουμε τι καθεστώς θα έχει η χώρα.

Το πρόβλημα είναι ότι **με αυτή τη λογική δεν επιτυγχάνεται ούτε ο υποτιθέμενος άμεσος στόχος όταν αυτός συνδέεται ακριβώς με την αστική κυριαρχία είτε άμεσα λόγω των όρων κερδοφορίας του κεφαλαίου είτε εξαιτίας της δυναμικής της ταξικής πάλης**. Π.χ, πώς να αποκρουστεί ο νεοφιλελευθερισμός απλά με ένα αντινεοφιλελεύθερο μέτωπο όταν είναι η πολιτική και ιδεολογική έκφραση του σύγχρονου ολοκληρωτικού καπιταλισμού, αναγκαία απάντηση της αστικής τάξης στην πτώση του ποσοστού κέρδους μετά το τέλος της μεταπολεμικής χρυσής περιόδου ανάπτυξης;

Ο φασισμός αντιμετωπίστηκε ως «η πιο ανοιχτή τρομοκρατική δικτατορία των πιο αντιδραστικών των πιο ιμπεριαλιστικών στοιχείων του χρηματιστικού κεφαλαίου» σύμφωνα με τον ορισμό του Δημητρώφ. Ήταν όμως έτσι; Κάθε χώρα απαιτεί ξεχωριστή συζήτηση, αλλά θα μπορούσαμε να πούμε ότι ήταν η απάντηση της αστικής τάξης στην κρίση του '29 και στο εργατικό κίνημα που αντιστεκόταν στην επίθεση του κεφαλαίου και στις επιπτώσεις από την κρίση στη ζωή της εργατικής τάξης. Ταυτόχρονα ήταν η επιδίωξη της εθνικιστικής-πολεμικής εκτόνωσης της κοινωνικής δυσaréσκειας. Το χρηματιστικό κεφάλαιο και τα μονοπώλια ήταν όπως πάντα η «πρωτοπορία» του συνόλου της αστικής τάξης. Τα λαϊκά μέτωπα καθώς και ο πυρήνας τους τα ενιαία εργατικά μέτωπα τη δεκαετία του 30, στις διακηρύξεις αλλά κυρίως στην εφαρμογή τους στην Γαλλία και στην Ισπανία, στόχευαν στην αποτροπή του φασισμού από τη σκοπιά της υπεράσπισης της αστικής δημοκρατίας και μόνο. **Στην Ισπανία**, μια χώρα που είχε γνωρίσει την ένοπλη εξέγερση των εργατών της Αστουρίας και την βραχύβια κατάληψη της πρωτεύουσας του Οβιέντο το '34 από τα εργατικά συμβούλια, εφευρέθηκε το περίφημο «αστικοδημοκρατικό στάδιο» της επανάστασης γνωστό και στην Ελλάδα. Γράφει σε άρθρο του το 1936 **ο Δημητρώφ**, αναφερόμενος στον ισπανικό εμφύλιο που είχε ήδη αρχίσει: «Σε αυτό το φοβερό αγώνα οι πιθανότητες για τη νίκη θα είναι τόσο μεγαλύτερες όσο περισσότερο η ισπανική εργατική τάξη είναι ικανή να υποτάξει τις ιστορικά διαμορφωμένες διαφορές μεταξύ των κομμουνιστών, των σοσιαλιστών και των αναρχικών, στα μεγαλύτερα συμφέροντα του λαού, για το σκοπό της καταστολής της φασιστικής εξέγερσης, όσο πιο αποφασιστικά αντισταθεί στις προσπάθειες να αναληφθούν επικίνδυνα άλματα πάνω από τα αναπόφευκτα στάδια της επανάστασης που υποστηρίζουν ορισμένοι κοντόφθαλμοι σεχταριστές, ελαφρόμυαλοι οραματιστές και οι προβοκάτορες τροτσκιστές.»

Στη Γαλλία, το Λαϊκό μέτωπο κερδίζει τις εκλογές στις 3 Μαΐου 1936 και μπροστά στο τεράστιο απεργιακό κίνημα που αγκάλιασε εκατομμύρια εργάτες ο γ.γ του ΚΚΓ Τορέζ δηλώνει στις 10 Ιούνη: «Όσο είναι σημαντικό να καθοδηγούμε σωστά ένα κίνημα οικονομικών διεκδικήσεων, άλλο τόσο χρειάζεται να γνωρίζουμε πώς να το τερματίζουμε. Προς το παρόν δε μπαίνει ζήτημα κατάληψης της εξουσίας. όλοι γνωρίζουν ότι ο ακλόνητος στόχος μας είναι η εγκαθίδρυση της γαλλικής δημοκρατίας των συμβουλίων των εργατών, των αγροτών και των στρατιωτών. Αλλά δεν είναι κάτι για σήμερα το βράδυ ή για αύριο το πρωί.».

Αυτή η δογματική λογική παραπομπής της επανάστασης στις καλένδες, η προσκόλληση σε ένα άμεσο καθήκον που αποσυνδέεται από τη σύγκρουση με τον καπιταλισμό από τότε έχει γίνει απόλυτη αλήθεια. Το ερώτημα όμως που δεν μπορεί να προσπεράσει κανείς είναι η κατάληξη αυτού του αυτοπεριορισμού του εργατικού κινήματος. Στη Γαλλία, η εβδομάδα των 40 ωρών καταργείται το 1938 και η «HUMANITE» (εφημερίδα του Γαλλικού ΚΚ) έκλεισε με κυβερνητική απόφαση πριν αρχίσει ο πόλεμος. Το ΓΚΚ κηρύχτηκε παράνομο πριν την κατοχή από τη Γερμανία. Στην Ισπανία, μετά τη δολοφονική κατάπνιξη των επαναστατικών τάσεων της εργατικής τάξης ήρθε και η ήττα από τον Φράνκο. Ο στόχος της αντιφασιστικής πάλης από τη στενή οπτική της υπεράσπισης της αστικής δημοκρατίας ενώ η ίδια η αστική τάξη δεν είχε καμιά προθυμία γι' αυτό το σκοπό, αποδείχτηκε ουτοπική.

Στην Ελλάδα, σαν συνέχεια της γραμμής του αστικοδημοκρατικού σταδίου της επανάστασης από το '34 και μετά, επιβάλλεται από το ΚΚΕ η ανάγκη της μέγιστης εθνικής ενότητας ενάντια στον κατακτητή. Γράφει ο **Δ. Γληνός** στο «Τι είναι και τι θέλει το ΕΑΜ»: «...βγαίνει επιτακτικό το χρέος από τη μια μεριά για όλο το λαό να ενταχθεί σε μια ενιαία εθνική ενότητα αφήνοντας για την ώρα κατά μέρος κάθε

διαφορά πολιτική ή ιδεολογική που πηγάζει από τα μερικότερα συμφέροντα των κοινωνικών τάξεων, όταν για όλους τους Έλληνες και για όλες τις κοινωνικές τάξεις προβάλλει τώρα το υπέρτατο συμφέρον να σωθούν, να κατακτήσουν και να διατηρήσουν τη λευτεριά τους.».

Η ελληνική αστική τάξη όμως δεν άφησε τίποτα για μετά την απελευθέρωση! Άρχισε τον εμφύλιο από τα 1943 κιόλας, αδιάκοπα, μέχρι την τελική της νίκη το 1949. Δηλαδή, «Τα μερικότερα συμφέροντα των κοινωνικών τάξεων» τέθηκαν επί τάπητος από την αρχή. Παρά το ταξικό ένστικτο των χιλιάδων κομμουνιστών, παρά την οργάνωση και τους ηρωικούς αγώνες του ελληνικού λαού, παρά τη λαϊκή αυτοπεποίθηση και διάθεση να ξεμπερδέψει με τα παλιά αστικά κόμματα, παρά την συγκρότηση θεσμών λαϊκής εξουσίας και δικαιοσύνης από τα κάτω, η γραμμή της εθνικής ενότητας οδήγησε στις συμφωνίες του Λιβάνου, της Καζέρτας και της Βάρκιζας. Τα λεγόμενα λάθη ήταν ακριβώς η εφαρμογή στην πράξη αυτής της γραμμής. **Η μάχη του Δεκέμβρη του '44 στην Αθήνα καθώς και η τρίχρονη εποποιία του ΔΣΕ δεν δόθηκαν με την ορμή του αποφασισμένου να νικήσει, σε αντίθεση με την άρχουσα τάξη που ήξερε πολύ καλά τι ήθελε.**

Ο αντίπαλος, η άρχουσα τάξη, ξέρει πάντα να ξεχωρίζει την ουσία από τα φαινόμενα, δεν αφήνει καμία ρωγμή από όπου μπορεί να ξεπηδήσει η αμφισβήτηση των ιερών και των οσίων της. Στο συγκυριακό βλέπει το μακροπρόθεσμο και στο ειδικό το συνολικό, δεν αφήνει το περιθώριο στον λαϊκό παράγοντα να τηρήσει το χρονοδιάγραμμά του. Κάνει τις αντεπαναστάσεις πριν γίνουν οι επαναστάσεις. **Ο ταξικός αντίπαλος βάζει ο ίδιος σε όλες τις πολιτικές δυνάμεις, στο λαϊκό και εργατικό κίνημα και σε κάθε εργαζόμενο ξεχωριστά, το δίλλημα που διστάζουμε να βάλουμε εμείς: ή αποδέχεστε την εξουσία μας, την ιδιοκτησία μας και το σύστημά μας με ό,τι αυτό συνεπάγεται στη δεδομένη συγκυρία ή τα απορρίπτετε συλλήβδην. Γνωρίζει τους δισταγμούς και τις ταλαντεύσεις στο στρατόπεδό μας και τους εκμεταλλεύεται, ξέρει τα δόγματα και τις απόλυτες αλήθειες των σταδίων, της αποφυγής της αποφασιστικής μάχης, της προσκόλλησης στο συγκυριακό.**

Σήμερα στη χώρα μας βάζει ο ίδιος τα ουσιαστικά ερωτήματα. Πώς θα έρθει η ανάκαμψη και η ανάπτυξη, πώς θα έρθουν οι επενδυτές, ντόπιοι και ξένοι, αν τους φορολογεί το κράτος με υψηλό συντελεστή; Ποιος θα εμποδίσει τα κεφάλαια και τους ήδη υπάρχοντες επιχειρηματίες να φύγουν στο εξωτερικό, αν ανέβουν οι μισθοί και οι συντάξεις, όταν το ζητούμενο παγκόσμια είναι η φτηνή, ελαστική, «επιδοτούμενη» απασχόληση; Τι θα κάνουμε αν φύγουμε ή αν μας διώξουν από την ΕΕ και την ευρωζώνη που είναι οι εγγυητές όλων αυτών; Τελικά μπορούν να ζήσουν οι εργάτες χωρίς αφεντικά;

Για να επιστρέψουμε στον τρόπο που απαντάμε στο ζήτημα που βάζει η στιγμή, στο «γενικό πρόσχημα», στο θέμα που συζητιέται στα συμπόσια όπως έλεγε ο Μαρξ, σαφώς και δεν πρέπει να μας αφήνει αδιάφορους, σαφώς και πρέπει να συγκροτούμε πολιτικά μέτωπα αντιφασιστικά, εθνικοαπελευθερωτικά κ.τ.λ. Εννοείται, επίσης, ότι είναι αναγκαίο να μιλήσουμε στο όνομα του συνόλου της κοινωνίας, **αλλά όχι της αστικής κοινωνίας**. Για παράδειγμα, σήμερα πρέπει να συγκροτήσουμε μέτωπο ενάντια στην εξαθλίωση του λαού και στην απογύμνωση των εργαζόμενων από δικαιώματα, ασφάλεια και αξιοπρέπεια, απελευθέρωσης από την διαρκή επιτροπεία της ΕΕ και του ΔΝΤ. Για να νικήσουν όμως αυτά τα μέτωπα **πρέπει να τολμούν να απαντάνε στα ερωτήματα που βάζει η ίδια η άρχουσα τάξη πριν από μας, ερωτήματα που αφορούν πάντα το βασικό: την κερδοφορία του κεφαλαίου, την ιδιοκτησία του και την εξουσία του.**

Το ερώτημα απαντήθηκε στην Ισπανία του '36: πρώτα νικάμε στον πόλεμο (με το φασισμό) και μετά κάνουμε την επανάσταση καθώς και στη Χιλή του Αλιέντε: πρώτα παγιώνουμε (τις κατακτήσεις) και μετά προχωράμε. Τα αποτελέσματα τα γνωρίζουμε και στις δύο περιπτώσεις και σε πολλές άλλες παρόμοιες. **Εμείς χρειάζεται να ακολουθήσουμε άλλο δρόμο.**

***Μπάμπης Συριόπουλος, μέλος της επιτροπής θεωρίας και της Π.Ε. του ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση**

